

„Balto Paukščio skrydis“: Airijos lietuvių bendruomenė minėjo 20 veiklos metų

„Yra kelionių, kurios prasideda ne oro uoste.
Yra skrydžių, kurie prasideda ne nuo sparnų.
Yra kelių, kuriuos nueiname kojomis.
Ir yra kelių, kuriuos nueiname širdimi.“

Istorija apie būtent tokią kelionę buvo papasakota šių metų Airijos lietuvių bendruomenės padėkos vakare „Balto Paukščio skrydis“ – renginyje, kuris, minint bendruomenės veiklos dvidešimtmetį, tapo ne tik sukakties įprasminimu, bet ir giliu bei be galo jautriu liudijimu apie tai, kas iš tiesų yra lietuviška tapatybė svetur.

Tai nebuvo tiesiog renginys. Tai buvo emocinis skrydis.

Laura Vitkauskaitė-Pačėsienė, Airijos lietuvių bendruomenė, Dublinas, 2026

Renginio akimirkas įamžino „Vaida In Photography“

Prislopintoje salės šviesoje, skambant smuikui, vakaras prasidėjo tautinės juostos kelione į kiekvieno širdį. Ir galimybė atsikirpti dalelę tos juostos sustiprino jausmą, kad kiekvienas mūsų esame išausti iš to paties rašto… kilę iš to paties krašto… liudijantys tą pačią istorinę atmintį… Ši be galo emociškai jautri scena sujungė mūsų visų praeitį ir dabartį, išvykimą ir sugrįžimą, individualias istorijas ir bendrą likimą.

Renginio idėjos autorė – poetė, Lyrikos vakarų steigėja, ilgametė Dublino lietuvių

bendruomenės pirmininkė Rasa Kochanauskaitė-Raižienė – šiuo projektu siekė padėkoti tiems, kurie per du dešimtmečius kūrė lietuvišką gyvenimą Airijoje. Kūrė ne tam, kad kažkam kažką įrodytų, o tam, kad jautė ilgesį ir meilę Tėvynei. Tokia buvo ir yra jų meilės gimtam kraštui išraiška.

„Ant svetimos žemės po nepažįstamu dangumi,
Kur lietūs glosto laukus ne mūsiške daina,
Žmonės kūrė tyliai – ne rūmus, ne vardus,
O tai, kas amžina:
Iš ilgesio – namus…
Iš žodžio – tėvynę…
Iš rankų – bendrystę…
Iš širdies – Lietuvą…
Mažutę, trapią, bet tikrą…“

Per dvidešimt metų Airijos lietuvių bendruomenė tapo gyvu organizmu. Čia veikia lituanistinės mokyklos, kuriose vaikai mokosi ne tik lietuvių kalbos, bet ir istorijos, susipažįsta su mūsų literatūra ir muzika. Čia kuriamos šeimos, auga nauja karta, gimsta iniciatyvos, kurios tyliai, bet nuosekliai kuria mažąją Lietuvą svetur.
Ir vis dėlto svarbiausia šiame pasakojime yra ne institucijos, ne organizacijos ir net ne pasiekimai. Svarbiausia yra žmonės.

„Bendruomenė nėra vieta. Bendruomenė yra žmonės“, – skambėjo vakaro metu. Žmonės, kurie vieni kituose išsaugo kalbą. Žmonės, kurie perduoda tradiciją. Žmonės, kurie net po svetimu dangumi sugeba išlaikyti savyje Lietuvą.

Vakaro metu simbolinę prasmę įgavo ir pagrindinis renginio akcentas – balto paukščio skulptūros, sukurtos skulptoriaus, dailininko ir poeto iš Alytaus Kęstučio Benediko. Keturi paukščiai, pakilę į savo simbolinį skrydį, buvo įteikti tiems, kurių indėlis į bendruomenės gyvenimą per pastaruosius metus buvo ypatingas: Monaghano lituanistinei mokyklai, Jurgitai Čepkauskei, Rasai Kochanauskaitei-Raižienei, Arūnui ir Aušrai Teišerskiams.

Tai buvo ne tik padėka. Tai buvo pripažinimas, kad iš mažų idėjų, nebylių žodžių, nedrąsių žingsnių gimsta patys didingiausi darbai, kuriuos dirbdami mes jaučiame tą stiprų ryšį su žeme, iš kurios esame kilę. Jaučiame tą meilę, kuri yra beprotiškai stipri, nes ypač pajauti ją savyje tada, kai prarandi tą tvirtą pamatą po kojomis – Tėvynės žemę, jos laukus, miškus, ežerus ir tą smėlėtą Baltijos jūros pakrantę.

Renginio metu buvo prisiminti ir ankstesnių metų laureatai – žmonės ir organizacijos, kurių iniciatyvos, darbai ir atsidavimas per laiką tapo kertiniais bendruomenės pamatais, nuo kurių prasidėjo mūsų diasporos, kaip gyvo lietuviško identiteto Airijoje, augimas. Taip simbolinis paukščio skrydis įgijo laiko dimensiją, jungiančią skirtingas kartas, skirtingus etapus, bet turinčią tą pačią kryptį.

Scenoje skambėjo muzika, dainos ir sveikinimo žodžiai, kuriuos tarė Lietuvos Respublikos Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Taurimas Valys, Lietuvos Respublikos ambasadorius Airijoje Jonas Grinevičius, Airijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis. Šie sveikinimai nebuvo tiesiog žodžiai… Šįvakar jie tapo gyvo pasakojimo dalimi.

Šio vakaro esmė buvo nebyli atmintis, bylojanti, kad lietuviškas identitetas – tai

mes. Tai mūsų kultūra. Mūsų kalba, kurią perduodame vaikams. Mūsų vertybės, kuriomis gyvename. Ir mūsų ryšys, kuris išlieka giliai mumyse net ir tada, kai namais vadiname svetimą kraštą.

Tai mūsų gebėjimas iš ilgesio kurti namus. Iš lietuviško žodžio – tėvynės paveikslą. O mūsų rankos kuria tą bendrystę, kurią gali įvertinti tik tada, kai Lietuva yra kažkur toli horizonte, bet meilė jai liepsnoja giliai kiekvieno mūsų širdyje.

Šio vakaro metu kiekvienas įsitikinome, kad Airijos lietuvių bendruomenė – tai ne organizacija. Ji – ta tautinė juosta, ir mes kiekvienas esame siūlas joje, be kurio nebūtų to autentiško, tik mūsų kraštui būdingo rašto.

O baltas paukštis, simboliškai pakylantis kiekvieno tokio vakaro metu, skrenda. Jis įveikia atstumus… laiką… ir neša be galo svarbią žinią, kad net ir būdami toli, mes esame labai arti.